

Izveštaj sa ekspedicije

"AKONKAGVA 2003"

POLAZAK U JUŽNU AMERIKU

Polazak smo predvideli za 12. januar 2003. godine u 10 sati. Po izuzetno hladnom danu, došlo je da nas isprati više od 50 planinara, prijatelja, poznanika... Bilo je priyatno videti da imamo toliko prijatelja, koji nisu žalili truda samo da dodu da sa nama podele radost odlaska.

Ekspedicija se smestila u udoban kombi. Na aerodrom u Budimpešti stigli smo u 15 časova. Odmor, pa čekiranje karata. U 19 časova polećemo za Frankfurt na Majni. Na frankfurtskom aerodromu srećemo planinare iz Francuske, koji su takođe krenuli u Ande. U 23 časova polećemo. U avionu smo svi ubrzo zaspali. Svi, sem Bore! Sa oduševljenjem primamo vest da ćemo sleteti i u Buenos Aires. Srećemo još planinara koji idu na Akonkagvu. Prepoznajemo se po načinu oblačenja (najjobuveniji i najtoplji odevi na aerodromu). Zaželedi smo jedni drugima srećan uspon!

U očekivanju da pri preletanju Anda ugledamo Akonkagvu, svi „zauzimamo“ mesto do prozora. Najzad, Akonkagva! Masiv koji i odavde, iz aviona, izgleda tako moćno. Akonkagva nadvisuje sve ostale vrhove za čitavih 2000 metara. Da li je moguće da ćemo za koji dan biti na njenim padinama? O usponu na vrh ne usuđujem se ni razmišljati.

PRIPREME ZA USPON U 11:30 slećemo u Santjago de Cile. Temperatura je +30°S. Odlučili smo da iznajmimo kombi i odmah idemo za Mendozu. Mendoza je predivan grad u podnožju Anda, na argentinskoj strani. Smeštamo se u hotel „Blanko“, u simpatičnom ali jeftinom apartmanu. Naredna tri dana proveli smo u Mendozi. Prijavili smo se za uspon, platili ulazne dozvole (200 \$ po osobi), kupili deo dodatne opreme. Zbog visokih cena opreme, odlučili smo se da iznajmimo 2 šatora, planinarske cipele i štapove. Posle je sledio dogovor i kupovina hrane za uspon. Apsolutno ništa nismo trebali doneti iz Novog Sada jer se sve tamo moglo naci, i više od toga. Hrana je jeftinija nego kod nas, što je dodatna pogodnost. Za 170 \$ kupili smo hranu za petoro, za 15 dana uspona. Trebalo je još organizovati prenos stvari mulama. Zato smo se obratili agenciji „Aymara“. Rezervisali smo 3 mule (100+50+50 \$) i dogovorili se gde ćemo ostaviti stvari u predelu Puente del Inka u Andima, odakle se polazi ka vrhu.

Dana 16. januara iznajmljenim kombijem krenuli smo ka Puente del Inka. Ankicin je rodendan i slavimo ga u oazi Uspaljata, u restoranu „Tibet“. Kasnije saznajemo da je tu snimljen film „7 godina na Tibetu“. Nastavljamо putovanje. Kolorit Anda nas oduševljava! U Puente del Inka smeštamo se u planinarski hotel. Predajemo stvari za transport mulama kod Pabla Moralesa, visprenog i vrednog „domaćina“ hotela.

Odlazeci na groblje planinara, želedi smo da odamo priznanje svim poginulim „andinistima“. U središnjem delu groblja nalazi se malo uzvišenje. Na tom uzvišenju podignut je beli krst. Na krstu tužno vise dve iznošene planinarske cipele.

Potom obilazimo zanimljive terme, koje se nalazi u blizini hotela. Žao nam je što nemamo vremena da se i mi okupamo. Obecavamo sebi da ćemo to uciniti pošto osvojimo Akonkagvu.

USPON Dana 17. januara, oko 11 časova, krećemo put Akonkagve. Ranci su nam preteški! U 12 časova prvi put smo ugledali velicanstveni masiv Akonkagve. Slikamo se. Malo kasnije ulazimo u Nacionalni park. Obavljamo formalnosti: verifikujemo dozvole, uzimamo neizbežne vrece za dubre, uz obavezu da ih vratimo „pune“. Drago nam je što domaćini vode brigu o ekologiji na svojoj planini. Kod jezera Horckones Milan je premašio licni visinski rekord. Cestitamo mu. Malo dalje, na jacoj uzbrdici i u krivini, prema meni hita razjarena mula. Frkce i juri. Stojim i ne znam šta da radim. Ankica povikne da pazim, a ja se u poslednjem trenutku bacam na stenu. Posle tutnjave, ustajem. Imam povredenu arkadu i desnu nogu. Dobro je, moglo je biti i gore! Najzad, logor Confluencia (3300 m)! Montiramo šatore. Večeramo uz „koktel“ vitamina.

18. januar - Ustajemo, uz konstataciju da su vrece za spavanje jako tople. Odlazimo na aklimatizacionu turu ka Plaza Franca. Identifikujemo vrhove Tolosa (5432 m), Mexiko (5083 m), Matienzo (4965 m) i Tres de Dedos (5018 m). Ankica, Bora i ja fotografišemo se kod glečera. Milan i Dragan su nastavili nešto dalje. Večera i sastanak.

Nedelja je, 19. januar. Svi se dobro osećamo. Nemamo nikakvih problema sa visinom. Dobro smo spavalii. Spakujemo šatore, prepakujemo opremu i polazimo. Ranci su nam i dalje preteški. Prelazimo pritoku reke Horcones. Uspon je izuzetno strm, a mi se nismo još „ugrejali“. Dogovaramo se da se svi nademo kod Pidra Grande („Veliki kamen“). Tamo spuštamo rance. Okrepljujemo se i slikamo. Milan i Dragan zaigrali kolo!

Sledi monoton uspon uz potpuno razliveno korito reke Horcones. Jak vetar udara nam u prsa, a sitna crvenkasta prašina ulazi u nos, oci... S druge strane, takav vetar ne sluti nimalo na dobro. Sigurno ce doneti promenu vremena. Dragan, Milan i Ankica su odmakli. Već je 18 časova, a mi smo tek na 3900 m nadmorske visine. Bora i ja odlucujemo da nocimo na toj visini, izmedu 3 veće stene.

20. januar - Dobro aklimatizovani, Bora i ja krećemo ka baznom logoru Plaza de Mulas. Stižemo u 11 časova. Naši drugari tamo su stigli sinoć, Dragan u 8, a Ankica i Milan u 9:30. Nalazimo se na nadmorskoj visini od 4300 m i svi se dobro osećamo. Logor postavljamo kraj agencije „Aymara“ jer nam se tamo nalaze i stvari koje su stigle na mulama.

Plaza de mulas – Bazni logor na 4300 m

21. januar - Odlazimo na aklimatizacioni uspon ka predelu Canada (4900 m). Vraćamo se zbog moguceg nevremena. Zaista, posle podne pocinje mečava, pracena jakim vетrom.

22. januar. Celodnevna mečava. Svi su se sklonili u svoje šatore. Planinari iz gornjih logora sišli su u ovaj, bazni. Pokidani su im ili zatrpani šatori. Svi su neraspoloženi. Tišna. Vejavica ceo dan. U toku noci vejavica prestaje. Temperatura je minus 25 °C.

23. januar - Po prelepom, ali hladnom jutru, spremamo se da iznesemo deo stvari do logora Canada. Namerno kasnimo sa odlaskom, kako bismo prepustili „ambicioznijim“ planinarima da prte sneg na stazi. Ranci su nam teški, a hodanje po snegu je izuzetno naporno. Postavljamo visinski šator i u njemu ostavljamo sve stvari koje smo doneli i silazimo u bazni logor.

24. januar - Svi se i dalje dobro osećamo. Buduci da nam je prethodnog dana bilo teško da nosimo pretežak ranac, Bora insistira da za ovu deonicu uzmemo jednog nosača. To su učinili i Milan, Ankica i Dragan. Konacno, napuštamo Plaza de Mulas. Da li zbog angažovanih nosača ili dobre aklimatizacije, prilicno „odmorni“ stižemo do predela Canada (4900 m.). Fotografišemo se u prelepom sutoru nad Andima. Dobro raspoloženje mi je u trenu nestalo kada sam primetila da mi nosač nije doneo visinske cipele. Očajna sam i neutešno plačem. Pronalazim jednog drugog nosača, koga molim da mi sledeceg dana donese iz baznog logora moje cipele. Od svih nedaca, i to je moralno da me snade!

25. januar - Skupljamo šatore, prepakujemo opremu. Milan i Bora su već odmakli prema Nido de Condores, a ja još čekam svoje cipele! Konacno mi se približava „porter“ i po izrazu njegovog lica znam da je sve u redu. Ankica i Dragan se polako spremaju. Krenuli su kasnije od mene. Po crvenim jaknama, koje su se dobro nazirale na beloj padini, krenuli su sat vremena kasnije. Sama sam na padini. Dobro se osecam, ali ipak sporo napredujem jer mi je ranac težak. Usput srecem clanove slovenacke ekspedicije, sa kojima sam se toplo pozdravila! Kada su culi da sam iz Novog Sada, zapevali su mi: „U Novom Sadu, u Novom Sadu, heeee...“. Tu su bili i Rumuni, koji su, spremajući se za uspon na Maunt Everest, došli ovde da se aklimatizuju.

Konacno, shvatam da mi je suviše teško, te „na srpskom jeziku“ uspevam da angažujem jednog nosača za sutrašnji uspon od Nida do Berlina. Dolazak na Nido. Postavljamo šatore. Večera. Prijatan ambijent i božanstven pogled na vrh Mercedario (6770 m). Čekamo Dragana i Ankicu i konacno shvatamo da su ostali da prenoče negde usput.

26. januar - Pripremamo se za polazak. Dolazi naš „porter“ i više: „Jugoslavija!“, kao znak raspoznavanja. Dolaze i Ankica i Dragan. I oni se odlučuju da unajme nosača za sledeci deo uspona. Svi krećemo. Od svih delova uspona, meni je ovaj bio najlakši. Stiže prvo Milan, pa Bora, pa ja. Postavljamo šatore. Dakle, to je čuveni logor Berlina! Dobro se osećamo, samo što se teško

krećemo. Postavljanje šatora trajalo je citavu večnost! Podići kamen i ucvrstiti šator na toj visini, to je pravo umeće. Šatore postavljamo pored jedina dva skloništa na toj visini. U skloništima nema mesta, pa je dobro što imamo šatore! Stižu i Ankica i Dragan.

Dogovaramo se u koliko sati sutra da krenemo ka vrhu. Predlažem da krenemo u ponoć ili najkasnije u 1 čas ujutro. Ostali su me nadglasali, te je odlučeno da se krene tek u 4 sata. Poučena iskustvom sa Kavkaza i Kilimandžara, smatram da za savladavanje visinske razlike od 1200 m, na toj visini (sa 5800 na 6960 m), treba više vremena i da vrh ili nećemo osvojiti ili se sa njega nećemo vratiti za dana. Nažalost, bila sam u pravu! Za svaki slučaj, u ranac stavljam višak hrane i dodatne opreme.

27. januar - Ustajemo u 4. Krećemo nešto kasnije. Sporo napredujemo, osvetljavajući stazu čeonim baterijskim lampama. Obradovalo nas je to što je istovremeno krenula i slovenačka ekipa. Po svetlosti njihovih lampi, primećujemo da brže napreduju. Ankica pretražuje nešto po rancu te sporo napreduje. Dragan nas pretiče i odlazi ka vrhu sam.

U 10:30 stižemo do Independencie. To je polusrušeno sklonište, najviše sklonište na svetu, na 6400 m nadmorske visine. Razočarani smo kada nam Milan saopštava da odustaje od daljeg uspona. Pokušavamo da ga ubedimo da nastavi. On je zadovoljan postignutim. Istina, izači na 6400 m nadmorske visine jeste poduhvat koji zасlužuje pažnju! Milan nagovara Ankicu da mu se pridruži i da zajedno siđu do logora Berlina. Ankica nastavlja sa mnom i sa Borom da se bori za svaki metar završnog uspona. Teško je svima! Jedva napredujemo po sipru pomešanom sa snegom i ledom. Kod ulaza u tzv. Kanaletu, na nadmorskoj visini od 6650 m, Ankica odustaje. Napor je ucinio svoje. Vraca se u logor sa željom da se oporavi jedan ili dva dana i ponovo krene na vrh. U 18 časova srećemo se sa Dragonom. Vraća se sa vrha. Kažemo mu za Ankicin povratak. Dragan nas nagovara da se vratimo. Ali da sam mislila da tako lako odustanem, ne bih ni krenula na ovaj put. Nastavljam ka vrhu, zajedno s Borom. Neverovatno je teško savladati svaki sledeći metar. Vrh se već vidi, tu je! U 19:45 Bora i ja izlazimo zajedno na plato vrha. Tu je i prepoznatljiv krst obmotan sitnim uspomenama sretnih planinara. Cestitamo jedan drugome. Nigde ne žurimo, svakako ce nas uhvatiti mrak! Slikamo se i uživamo u velicanstvenom pogledu. Svaki napor vredan je ovog prizora!

Tek u 20:30 krećemo sa vrha. Spuštamo se brzo, dok se još vidi. Kada je pao mrak (21:45), pocinju problemi sa derezama, gubim jednu perjanu rukavicu, Bora gubi štapove. Odlucujemo da stanemo jer više nije bezbedno da nastavljamo spust. Prve jutarnje zrake docekujemo u podnožju jedne stene, blizu Independencie. Po vedrom jutru nastavljamo spuštanje. Toliko smo umorni da jedva silazimo. Jedva čekamo da vidimo šatore i naše saputnike iz ekspedicije. S druge strane, oni, zabrinuti, docekuju nas sa oduševljenjem.

U logor Berlina stižemo oko 10 časova. Tek sada možemo da kažemo da smo osvojili Akonkagvu. Ja kao prva Jugoslovenka, Dragan kao peti, a Bora kao šesti u Vojvodini. I još nešto: postavljen je novi jugoslovenski rekord u osvojenoj visini za žene: 6960 m!

U Novom Sadu, aprila 2003. Lia Stankovic, voda ekspedicije